

Herbert W. Franke

VISUL LUI DESPRE MARE

Traducerea Peter Sragher

E greu de închipuit că universul cenușiu de clădiri cu nenumărate etaje ar putea să se sfîrșească undeva, că după ziduri fără geamuri, din oțel și mase plastice, ar putea să se ivească o fișie din solul vechi și că acolo ar putea să înceapă lumea verde a apei - cu limpezimea și liniștea ei inimaginabile.

Jean Audedat nu văzuse niciodată marea; nu cunoștea pe nimeni care să o fi văzut și nu știa unde se află. Și totuși nu se gîndea la nimic altceva. Pe vremuri Paradisul se afla sus, în ceruri, printre nori, acolo unde sînt înălțimile luminoase, dar aerul nu mai era de multă vreme străveziu. Norii fuseseră înlocuiți de un clopot de ceață impenetrabil și pentru a ajunge la niște zone luminoase ar fi fost nevoie de rachete, care nu mai existau de mult. Nu, Paradisul se găsea astăzi sub apă. Toți văzuseră benzile magnetice video; ele proveneau din vremea cînd marea nu fusese încă declarată zonă de rezervație. Pe atunci oamenii aveau voie să pătrundă acolo cu vase și submarine și se întorceau. Ei relataseră ceea ce văzuseră. Adunaseră filme cu bancuri de pești înotînd peste recife și înregistrări cu cîntecul balenelor. Marea era un rezervor de forme de viață de o extraordinară diversitate. Unde mai existau pe uscat plante și animale ? În laboratoare și muzee. În sere și colivii, în acvarii terarii. Obiecte de cercetare, material demonstrativ. Așa era totul. Iată de ce fusese corectă decizia de a se închide accesul la ocean - pentru a-l păstra. Mult prea multe elemente se aflau în ruină - instalații de foraj, mine subacvatice, centrale electrice acționate de marea. Mult prea multe elemente fuseseră pierdute pentru totdeauna: prin desecare, prin zăgăzuire, prin umplere, prin poluare... Acest ultim ungher însă... era bine că poziția lui era ținută în secret. Ce mai puteai spera pe lumea asta ? Ce răsplată mai putea să existe ? În ce Paradis să mai fi putut crede ?

Jean Audedat era controlor la Ministerul Statisticii și Demoscopiei al Guvernului Mondial. O viață întreagă verificase date, adunase cifre și valorificase informații. Organizația era însărcinată cu chestionările. Controlul, sistematizarea, validarea, analizarea materialului relevant: înscrieri la cursuri de perfecționare, liste de împrumuturi de la biblioteci, comenzi de bilete, călătorii. Nivelul de cultură al populației. Dinamica acesteia. Presiunea exercitată de ea la nivel comunicațional. Rata sinuciderilor. Structura socială. Indicele tulburărilor sociale. Speranța de viață. Densitatea populației. Audedat zăbovise în toate colțurile lumii, cunoștea centralele de supraveghere ale tuturor districtelor și își dăduse seama că pretutindeni apar aceleași probleme, pretutindeni se ivesc aceleași supărări și crize...

Cînd coborî de pe scara rulantă pe banda rapidă de transport, reuși să privească prin geamurile holului de legătură pînă în hăul străzilor: aici, sus, domnea un amurg tulbure și prin aburul de peste căile de circulație clipeau lumini izolate. Audedat dădu din umeri și coborî de pe banda rapidă de transport.

Biroul în care intră era acoperit pe trei laturi cu bibliorafturi burdușite cu

microfilme. Secretara șefului său stătea ghemuită între ele ca într-o vizuină uscată. Avea deja o vechime de 60 de ani - și totuși erau puține șanse să atingă limita de puncte. Doar puțini o atingeau - o elită de funcționari ireproșabili, de oameni neobosiți, de obsedați ai datoriei. Nici el nu ar fi avut nici o perspectivă să o atingă dacă nu s-ar fi oferit voluntar, încă de la începutul activității sale profesionale, la munca câmpului. Asta însemna o existență fără familie, fără prieteni, fără domiciliu stabil. Din zilele acelea, când văzuse niște fotografii subacvatice în centrul de instruire, nu mai avusese alt țel în viață.

— Trebuie să așteptați puțin, spuse femeia grasă care ședea în scaunul confectionat din țevi de oțel,... acum e într-o videoconferință.

— Am timp, răspunse Audedat.

În ochii secretarii se ivi un licăr de interes.

— Ați atins-o ?

— Depinde de estimare. Totuși cred că da. Ultima însărcinare în Brazilia... cred că am contul complet.

— Sînteți demn de invidiat, mormăi femeia și se cufundă din nou în mormanul de acte.

Audedat se așează. Visa. Vedeau bule argintii de aer care se roteau, ființe zvelte jucîndu-se cu valurile, plante verzi rămuroase, întinse deasupra nisipului alb, scoici, corali și deasupra domnea o lumină care se revărsa din belșug. Nici urmă de murdărie sau gunoi. Nici vorbă de îngustime. Libertate în trei dimensiuni. Imponderabilitate...

— Puteți intra !

Audedat tresări. Văzu semnalul verde deasupra ușii, se ridică și o deschise.

— Am în fata mea raportul dumneavoastră. Ați lucrat bine!

Directorul îi făcu un semn, și Audedat se așează sfios pe marginea scaunului destinat oaspeților. Privirea sa rămăsese ațintită asupra filelor pe care le scrisese; din timp în timp ea aluneca pe chipul șefului său, care se încruntă. Audedat simți brusc că îl copleșește pentru o clipă un fel de indispoziție - teama că iarăși ar putea să nu fie de ajuns... însă șeful închise brusc mapa și se ridică. Ieși din spatele biroului său și zîmbi.

— Ați fost unul dintre cei mai buni colaboratori ai mei, spuse el. Pentru prima oară se simțea o umbră de interes personal.

— Asta înseamnă că eu... Am adunat destule puncte ?

— Da, răspunse șeful.

Stătea în fața lui Audedat și îl privea aproape părintește, cu toate că era mai tânăr.

— Și sînteți ferm hotărît ?

Audedat încuviință.

— Cînd ? întrebă șeful. Mai aveți ceva de reglementat ? Aveți rude sau

cunoștințe ? Ce se va întâmpla cu proprietatea dumneavoastră ?

— Nimic, răspunse Audedat. Nu am nimic. Nici rude. Aș vrea... aș vrea să nu pierd timp.

Șeful îi petrecu mîna pe după umăr.

— Atunci, veniți !

Merseră împreună la lift. Stațiunea de transformare se afla la etajele inferioare - cu mult sub benzile rapide de transport și benzile rulante. Aici nu existau ferestre - doar pereți din mase plastice, acoperiți de un abur provenit din condens. Aerul era umed. Trecura prin preajma a diverse aparate: encefaloscoape, dispozitive de focalizare, acumulate de solide, stații de observare și selectare a datelor. Între acestea se găseau cronometre, higrometre, rezervoare de soluții, instalații de anestezie. Ici, colo, între aparate de măsură, se aflau oameni, care însă nu-și ridicară privirea spre ei.

Audedat simți că îl cuprinde o neliniște surprinzătoare, care făcu și mai stăruitoare bucuria trezită în el de așteptare,

- Ce specie îmi revine mie ? întrebă el. Un delfin ? Sau o balenă albastră ?

Altădată nu ar fi îndrăznit să-i pună directorului o întrebare personală. Acum însă totul era altfel.

— Nu știu, răspunse cel mai tânăr. Cred însă că este totuna.

— Și ce se întâmplă cu amintirile ?

— Chiar vă interesează asta ? întrebă șeful. Ce amintiri vreți să luați cu dumneavoastră ? Credeți-mă pe cuvînt: nu o să simțiți lipsa nici unui lucru. Tocmai în aceasta constă răsplata - nici o povară, nici o urmă de teamă - nici un ieri, nici un mîine.

— Și cît timp...

— Nu vă faceți griji. Acolo nu există limite. Veți uita ce înseamnă timpul.

Se opriră în fața unei bariere. Directorul îi întinse asistentei medicale un mic pachet de hîrtii. Aceasta băgă o cartelă magnetică într-un orificiu al mașinii și așteptă. Din mașină ieși apoi o listă cu date cifrate.

— Încă o întrebare, spuse Audedat. Vorbea febril, ca și cum s-ar fi grăbit deodată. Unde este marea ? Desigur că acum am dreptul să aflu, nu-i așa ?

Directorul zîmbi cu un aer liniștitor.

— Dar este totuna ! Sau nu este ? Tocmai acum acest lucru este complet indiferent.

Audedat ezită. Se gîndi pentru puțin timp.

— Aș fi dorit mult să o știu. Toată viața m-am gîndit la asta... Dar, desigur... Aveți dreptate ! Nu este chiar atît de important.

Cu acestea se spusese tot ce era de spus. Relația dintre ei se rupse brusc. Directorul ar fi putut să plece, dar rămăsese pe loc - aproape stingherit - și aștepta.

Asistenta se sculă în picioare,

— Totul este în regulă, spuse ea și îi făcu semn cu mîna.

Șeful ezită o clipă, apoi îi întinse mîna lui Audedat.

— Mult noroc, spuse el.

Jean Audedat trecu de o poartă și ajunse la bariera. Se dezbracă și intră în cabina de adaptare. Se întinse pe masă și așteptă înțepătura fină a automatului de injecții. Un dispozitiv de focalizare coborî deasupra frunții sale. În jurul lui se produse un gol și se făcu întuneric, ca după aceea să înceapă să se dizolve vechea sa existență. Ultimul lucru pe care îl simți a fost presiunea ușoară a unei umezeli care îl cuprindea...

Cînd asistenta medicală se întoarse, directorul tot mai stătea în fața barierei. Fata îl privi uimită.

— Unde este acum ? întrebă el. Aș vrea să văd unde este.

— Asta-i un lucru neobișnuit, răspunse asistenta care era impresionată neplăcut, și adăugă... și este lipsit de sens.

— Nu dumneavoastră sînteți în măsură să apreciați acest lucru, spuse directorul cu asprime. Eu sînt funcționar de rangul întîi. Își aruncă legitimația pe masă. Aș vrea să văd unde sînt duși.

— Bine, spuse asistenta. O luă înainte și el o urma. Intrară într-o sală imensă. Nenumărate recipiente de sticlă erau aliniate în rafturi de aluminiu, suprapuse cîte zece. În fiecare dintre acestea se aflau cîteva fragmente de tuf, cîteva cochilii de scoici din mase plastice, ceva iarbă și puțin nisip. În fiecare dintre recipiente intra mică țevă, din care ieșeau bule de aer, rămînînd agățate de ea pentru o clipă, ca apoi să se desprindă, să urce și să se spargă. În fiecare recipient pluteau cîteva smocuri de măcriș de apă, mai multe frunze cu un aspect spongios și o masă mare de alge. Și în fiecare se deplasa un banc de minuscule pești transparenți, care o luau un pic într-o parte, apoi urma o întoarcere fulgerătoare - înapoi, încolo și îcoace.

Directorul privi un timp în tăcere, se răsuci pe călcîie și părăsi încăperea fără să se uite înapoi.